

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld.—kr.
„ pol leta I „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v stolnem
farovžu.
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Veliki petek, velika noč.

Dva dneva, veliki petek in velikonočna nedelja navdajata verno krščansko srce z največjo žalostjo pa tudi z največjim veseljem. Kajti spominjata nas na britko trpljenje Jezusa Kristusa in na njegovo častito vstajenje. Nasprotne reči sledijo, druga za drugo in se vendar čudovito vjemajo. Žalost se umakne veselju, smrt rodi življenje, greh dobi odpuščenje, kazni sledi milost, sramota postane čast, največje ponižanje se spremeni v največjo poveličanje. Svet je odrešen. Sin božji v človeški podobi postane vredna žrtva, česar kri greha opere ves svet. Božja milost nam je zopet naklonjena, paradiž zopet odprt. Sramotni križ je znamenje najslavnije zmage. In kder so veliki petek bile zbrane najostudniše pregrehe, da nedolžno jagnje ubijejo, ondi so se velikonočno nedeljo glasili nebes angeli in oznanovali, da je Kristus vstal in da zopet živi!

Da, Kristus zopet živi in nikoli več ne umrje. Živi pa na mnogi način; prvič v nebesih, drugič v presvetem Zakramenu in tretjič v svojih vernih, v katoliški Cerkvi. Ta je njegovo telo. Verniki so njegovi udi. Kaj čuda tedaj, ako je življenju Gospodovemu podobno življenje sv. Cerkve! Življenje in smrt Jezusova je predpodoba in prerokovanje življenja in trpljenja sv. Cerkve. To pa je včasih toliko očitno, da se človek nehoté spominja evangeljskih besed, katere v sv. pasijonu bere.

1) „Tedaj je djal Jezus: moja duša je žalostna do smrti“, in: „njegov pot je postal, kakor krvave srage tekoče na zemljo“. Kolikokrat so cerkveni pastirji in kako milo že molili h Bogu in vzdihovali, ker so čutili, da se novo preganjanje bliža? Po genljivih besedah so opominjali in svarili vernike, naj bi se zdramili, naj bi bedeli zoper sovražnike. Toda večjidel bilo je zastonj. Preveč so nemarni in mlačni. Še niti poslušati nečejo pastirskega glasu. „Kajti nih oči so bile zadremane“. In med tem, ko so ljudje dremali in spali, prišel je sovražnik in zasejal

ljulike neverstva in razuzdanosti in pregreh, da je groza.

2) „Kakor nad razbojnika ste prišli z meči in koli. Vsaki dan sem bil pri vas v tempelu in niste iztegnili rokena mene — alita jevaša ura in teme oblast; inohlapci Judov so Jezusa popadli in so ga zvezali“. Kedar se vsled naše nemarnosti nasprotniki sv. vere čutijo dovolj močni, teda začnejo s sv. Cerkvo ravnati, kakor s kakim nevarnim razbojnikom. Zvežejo njej roke in noge z brezstevilnimi, in sploh prav nepotrebnimi postavami, da se ne more nikakor gibati. Povsod njo začnejo nazaj pehati, njeno sveto delovanje ovirati, njeno širenje braniti. Dajo na primer postavo zoper pridgarje, zoper misijonarje, zoper božja pota in procesije, zoper bratovščine, zoper menihe in nune, t. j. zoper prostovoljno življenje po 3 Jezusovih nasvetih, potem postavo zoper krščansko izrejo otrok, zoper cerkveno odgojitev novih mešnikov, zoper svobodno nastavljenje cerkvenih služebnikov po njihovih škofih in papežu, zoper praznike, zoper krščanski zakon itd. Tako s postavami zvežejo sv. Cerkvo. Na Pruskem pa njo že križajo. Hočejo njo popolnem uničiti. Upijejo po vsem Nemškem: „mi imamo postavo ino po postavi mora umreti“.

3) „Katerega hočete, da vam spustim? Baraba ali Jezusa? Rekli so: Baraba“. Med tem ko sv. Cerkvo, oznaniteljico resnice in mater prave svobode zvežejo, pa izpuštijo in prostost dovolijo vsem nasprotnim silam, zmotam in spakarijam, da ljudstvo begajo in zapeljujejo zoper sv. Cerkvo kričati: križaj njo! Na Švicarskem, postavimo, prepovedujejo celo zasebno službo božjo po hišah. Ali nesramno rogoviljenje frajmaurerjev in bogakletnih pisačev je popolnem na prosto voljo dano. Turkov, Judov, Luteranov se nihče ne takne, Cerkva božja se pa preganja. Zato pa raste nesramnost, nepoköršina, tathina, goljufija in umaranje. „Baraba je pa bil razbojniki!“

4) „Vojaki so tedaj, kedar so bili

Posamezne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Jezusa križali, vzeli njegova oblačila. Zveličanja so oropali. Takista se zdaj godi sv. Cerkvi in njenim pastirjem od papeža v Rimu do poslednjega kaplana na Nemškem. Na Švicarskem so Katoličanom skoro vse cerkve in farovže in samostane izdrli. Bismark trga ravno zdaj na Pruskom poslednjo obleko iz telesa sv. Cerkve. Še pobiranje miločine za preganjane duhovne hoče prepovedati. Le kateri svojo vero zataji, ta dobi pruskih tolarjev — če ne pa naj gladu — premine. No in zdaj je mera skoro polua! Kajti beremo:

5) Ko je pa stotnik videl, da je (Jezus) tako upijoč izdahnil, je rekel; Resnično, ta človek je bil božji Sin". „Ino množica teh, kateri so zraven bili ino videli, karse je godilo, jen a prsa trkala in se vračala“.

Neusmileno posilstvo vzbudi sv. Cerkvi na posled sočutje pri vseh boljših ljudeh. Čudovita zvestoba in stanovitnost pastirjev dela ljudi zopet in bolj pozorne na svete resnice in skrivnosti božje. Kmalu sprevidijo, kako strahovito so — zašli. Nevoljni otresejo iz sebe jarem neverstva in se vračajo zopet k sv. katoliški Cerkvi. Tudi poskriti Jožefi in Nikodemi se zopet prikažejo — in skrbijo z bogabljubnimi ženami vred za Jezusovo telo, t. j. za kinč in slavo sv. Cerkve. Tudi splašeni učenci se vračajo z gorečim srcem. Sv. Cerkva učaka po hudihih stiskah in preganjanji novo dobo zmage, veselja in slave. In tako se bo godilo — dokler Sin božji drugič ne pride v svoji časti na oblakih neba. Tedaj se bo trpeča Cerkva za vselej spremenila v zveličano zbirališče izvolenih v nebesih, kder se bodo obhajale večne letnice in glasila večna aleluja. —

Cerkvene zadeve.

Zakrament sv. firme bodo letos naš Milostljivi gospod knez in škof delili: 30. maja v Spod. Poljskavi, 31. maja v Slov. Bistrici, 1. junija v Poličanah, 2. junija v Vojniku, 3. junija pri Novi Cerkvi, 5. junija v Vitanju in 6. junija v Dobrni.

Sv. Oče Pij IX. so 15. t. m. odbrali 6 novih kardinalov. To je največja cerkvena čast, katero papež komu podeli. Kardinali imajo edini oblast novega papeža voliti. Med novimi kardinali je amerikanski nadškof Mak-Kloskey v Novem Yorku. Ta je sploh prvi Amerikanec, ki je prejel kardinalsko čast. Drugi je sloviti angleški nadškof Manning. Ovi mož bil je nekdaj anglikansk krivoverec, oženjen fajmošter in arhidijakon. Ali poznej je kot vdovec stopil v katoliško Cerkvo, ter je zdaj njej sijajn zagovornik in pastir. Tretji je učeni in modri nadškof Dechamps v Belgiji. Četrти pa je Slavjan in Poljak, grof Ledohovski, zavoj sv. vere od Bismarcka že blizo leta dni v

ječo zaprti nadškof poznanski. Nekaj enakega se je zgodilo pred 300 leti. Papež Klement VII. je namreč zaprtega angleškega škofa Jan. Fischerja progglasil za kardinala. Krivoverski kralj Henrik VIII. pa da škofa iz ječe vzeti, mu glavo odbiti, telo pa na četiri kose razsekati. Kaj bo neki Bismark storil? Sila ga srdi, da zoper Katoličane ničesar ne opravi, ampak katoličanstvo bolj širi in utvrdjuje, ker zvestim škofom in duhovnom in svetnim pomaga do martrniške krone. Ravno zdaj je dal zapreti münsterskega škofa.

Društvo za cerkvene umetnosti v Gradeu je ta mesec imelo občni zbor. Iz poročila smo poi-zvedeli, kako blagonsno ovo društvo dela za čast božjo, za kinč in lepoto cerkev. Ono obsegata vse umetnosti, katere se v katoliški Cerkvi rabijo za povisjanje in kinč službe božje. Kdorkoli v teh zadevah za svet, poduk in pripomoč poprosi, temu se rado — in zanesljivo dobro vstreže. Po nasvetu društva se je pretečeno leto zidalo 6 kapel, mnogo pa popravilo. Veliko nasvetov se je dalo glede mešnih oblačil, altarjev, tabernaklov, podob, cerkvenih stolov, orgel itd. Tudi naša škofija je uživala sad društvenega truda. Na Hajdini pri Ptaju so po društvenskem načrtu postavili altar v nemškem ali gotičkem slogu, pri sv. Križu pri Slatini altar v laškem slogu, v Skalah nad Celjem pa omislili mešna oblačila. Društvo izdaja lep list: Kirchenschmuck. Ravno zdaj pa snuje društvo sv. Cecilije za cerkveno petje in muziko. Sploh društvo je vse hvale vredno. Med 456 društveniki najdemo 13 iz krške škofije; iz lavantinske pa samo 8.

Usmiljeni bratje v Gradeu so pretečeno leto v svoji bolenišnici oskrbovali 1599 bolenikov; med njimi tudi 21 mešnikov, 152 težakov in 206 kmetskih ljudi. V Algersdorfu so imeli 192 bolenih, da so se od prestane bolezni okrevili. Razun tega so 14.000 ubožcev o poldnevih nasitili. Slavni konvent usmiljenih bratov prosi predstojnike na deželi, naj mu poprej naznanijo, če namerjavajo koga v bolenišnico poslati. Neizvračljivih ne more sprejemati. Ob enem prosi milostne podpore. Bog bo plačnik!

Frajmaurerji so povsod enaki antikristi, kdorkoli do državne oblasti pririjejo, tudi v Ameriki. V veliki katoliški državi Mehikansi so zdaj izgnati dali 200 usmiljenih sester. Zakaj? Zato ker so iz krščanske ljubezni in celo zastonj bolenikom stregle. Čudno pak je to, da so naši liberalci l. 1859. svojo vojsko zoper katoliško Cerkvo tudi s tem začeli, da so usmilene sestre iz dunajskega javnega špitala izpodili. Ali se ne kaže tukaj nekakva sorodnost naših liberalcev s frajmaurerji?

Gospodarske stvari.

Plug.

Najstarejše, najbolj razširjeno in važno orodje kmetovalčeve je plug. Pravijo mu, da je krušni oče. Obžalovati pa je, da večina kmetovalcev večijel iz slabo razumljene varčnosti dober plug še vse premalo obrajta, in izbirajé si ga, skoraj jedino in samo na navado in na dober kup ali nizko ceno gleda. Dober plug pa ne more lahko po nizki ceni biti. Če hočemo, da plug svojemu namenu odgovarja, mora biti iz najboljšega materijala, t. j. iz najtrdnejšega lesa in iz najboljšega železa pa tudi z največjo natančnostjo izdelan. Izdelava dobrega pluga je toraj težavna in potrebuje toliko umetnosti, da ga kteri si bodi povasni kovač ne zna tako napraviti, da bi zadostoval vsem potrebam, kakoršne se dan danes po pravici od dobrega pluga terjati morajo.

Odkladnica iz lesa ali železna ravna plug res dela dober kup, ali taki ne zasluzi imena „plug“ in se mora skoz in skoz zavreči.

Ako namene, ktere ima plug, preudarimo, nahajamo pred vsem drugim, da so sledeči:

Plug mora zemljo rahljati in pomešati. Površje zemlje mora po oranju kolikor mogoče največje biti, da more zrak, sonce in dež na nje delovati. Z oranjem se mora plevel v zemlji zatrepi pa tudi gnoj in seme kolikor mogoče najbolj jednakomerno podorati. Plug mora biti trden in trpežen, pri vsem tem pa kolikor mogoče enojen in tako izdelan biti, da se tisti deli, ki se kmalo porabijo, brez težave z novimi nadomestiti dajo. Tudi teža mora biti primerna.

Plug se mora tako dati postaviti, da globoke in široke brazde dela in ne sme biti predrag.

Vsem tem zahtevam odgovarja Hohenheimski plug, kakoršnega izdeluje fabrika Antona Burg-a na Dunaju, IV. Favoritenstrasse 42. Ta fabrika jemlje za svoje pluge najtrdnejši les in ne porablja litega železa.

Peto ali podsadno lice, kozlič, lemež, odkladnica in črtalo, vse je iz kovanega železa; zadnji trije deli celo iz besemerskega jekla, če kdo hoče. Tako se doseže največja lahkoča poleg največje trpežnosti plugov. Skrbljeno je, da se ne zlomi kmalo kaj, in če se že kaj primeri, vsak kovač lahko popravi.

Navadni plugi te sorte orjejo brazdo 9 palcev široko in 6 palcev globoko, po potrebi pa se da širokost na 11 in globočina na 10 palcev povečati. —

So plugi, ki so 115 colnih funtov težki in veljajo po 34 gld. bolj težki so po 124 colnih funtov in po 37 gold. Nadomestovalna črtala so po 2 gl. 50 kr. in iz besemerskega jekla po 3 fl.

Po vsej pravici moremo te pluge svojim bralcem priporočati, tako piše „Prakt. Ldw.“

Mak.

Mak je jednoletna rastlina z vejastim 3, 4 do 6 črevljev visokim stebлом, štirilistnatim velikim cvetom, drobnim semenskim zrnjem in z mnogopredalnato semensko kapico.

Maka je več sort. Prvič, beli mak, ki ima bel cvet in belo seme; drugič, črni mak z rudečim cvetom in črnkastim semenom; in tretjič, modri mak z velikimi sklenjenimi glavicami, modrorudečim cvetom in modričastim semenom, ki več ko prvi, pa manj ko drugi semena rodi ali več olja daje. Zadnjega večijel tam sejejo, kjer se mak na veliko prideluje. Ta rastlina zaslužuje kljubu pičemu pridelku semena pred vsemi drugimi oljnati rastlinami prednost. Kajti čas, ki ga potrebuje v popolno dorast, je kratek, se toraj vsakemu setvinemu kolobaru prilega, ne trpi lahko ne po mrazu, ne po suši in prenaša celo mraz viših krajev.

Mak hoče rahlo, globoko prekopano, dobro opletlo in močno pognojeno zemljo. More se za vsakim sadom sejati. Mogoče ga je celo kot drugo setev za repo, kapusom ali drugimi okopavnimi sadeži, dalje tudi med žolto korenje sejati. Seje se rano v spomladni meseca marca k večemu do konca aprila. Ali čem preje tem bolje. Seje se na široko in daleč pred se, ter se lahko povlači in potem povalja. Če se v vrste seje, je to še bolje. Če se hoče lepo seme in veliko olja dobiti, se ne sme pregosto sejati. Na eden oral sta $2\frac{1}{2}$ do 3 funti dosti. Dokler še raste, se mora pridno oplevati. Če pregosto stoji, se mora zemlja pretrgati in prekopati in potem mak še dvakrat okopati in kjer je mogoče tudi ogrebsti. Žetev je navadno meseca avgusta. Makova steba se iz zemlje izrujejo ali pa se mu glavice porežejo, v šopke rahlo povežejo ali pa se mak v velike kopice postavi, da se posuši. Na to se spravi domu in izmlati. Da se pa seme ne stolče, je treba nekoliko slame podložiti. Drugod ga tudi polagajo v skoprenzico in glavice, kakor dalje segajo, prežejo, seme izetrosijo in s pomočjo sita in posebnega čistilnega mlina izvejejo. Seme se potem na zračnem podu tanko razsuje in večkrat preobrne, dokler da se ves ne posuši. Paziti je treba da ne zaduhti ali celo splesni. Pridelka se na oral poprek 16 do 17 mernikov rajta. Mernik semena tehta 67 do 80 funtov in da po 18 do 24 celo do 30 funtov olja. Makovo seme se različno rabi in sicer za začimbo jedi pri kuhanih in pečenih rečeh, za zdravilo in za napravljanje olja, ktero je zarad sladkega in dobrega okusa posebno za jedila prav dobro. Prga ali preša, iz katerih se je olje čisto iztisnilo, je za živinsko klajo. Stebla, rebrovje v listju in glavice imajo v sebi neko omamljivo snov in treba je toraj domačo živino varovati, da nič tega ne žre. Najboljše je vse to na ogenj vreči in sožgati. Pepel je dober gnoj. Seme za setev se najbolj hrani v glavicah, ktere se na podih ali diljah obešajo.

Zoper narejanje vina se dela zdaj posebna postava v državnem zboru. Sprožili so njo večji del Mariborčani, ki so se po nekaterih shodih pokazali kot odločni sovražniki ponarejanja vina ali vinskega čorbarenja. Iz prva so nekateri hoteli, naj se vse tako zvano umetno množenje in pravljanje zlasti ponarejanje vina brez grozdja strogo prepové. Ali ta misel ni obveljala. Umetno vinarenje našlo je mnogo zagovornikov. Zato pa so vinogradniški posestniki sklenili prositi vlado in državni zbor, da po postavi pravo, naturno vino nekoliko varuje. Vsaj toliko da bo vsak čorbar primoran ljudem povedati in naznaniti, da toči in prodajo ponarejeno vino; in da se bo imel vsak kazni batit, kateri bo nevedne ljudi sleparil z Bog vedi kako nagodlano čorbo.

In taka postava se resnično zdaj snuje. Umetno vinarenje ne bode prepovedano. Pač pa bo vsakemu krčmarju in vinskemu trgovcu naloženo svojim pivcem in prejemnikom naznaniti, da ima narejeno vino. Drugače bo kaznjen za 200 fl. in še više. In to se nam zdi popolnem prav. Francozi, ki delajo največ umetno sostavljenega vina, imajo ostre postave zoper one, ki svojo umetno vinarenje prekrivajo, tajijo in tako ljudi goljufujejo — ter naturnemu vinu kupcev jemljejo. Vsak, katerega zasledijo, hudo kaznijo v denarjih. Razun tega pa mu še na vrata obesijo za pol leta precej veliko tablico, na katerej se bere: Ta je bil kaznjen, ker je vino ponarejal, pao prekrival.

Knaver ali smrekov lubadar (Borkenkäfer) je sicer kakor leča majhen rumeno-rjav hrošček, pa vendar eden naj škodlivejših mrčesov, ki je že velike smrekove gozde pokončal. Pred blzo 100 leti je na gorovji Harz na Nemškem uničil 2 milijona smrek. Na Českem se zdaj bojijo za sloviti Česki les ali Šumavo, ki je 27 milj dolga in po 5—12 milj široka. Velik del lesa je že usušen. Po marsikaterih smrekah se nahaja po 80.000 knavrov. Res strahovita nesreča za gozde! Okoli začetka ali srede maja začne knaver rojiti. Potem se vevrta pod smrekovo skorjo. Tukaj si izdolbe in izgrize raven precej dolg rov. Po njem polaga svoja jajčica, včasih po 30, 50 ali 60. Iz teh jajčic izlezejo male ličinke ali bledorumenkasti črviči. Ti črviči se začnejo hitro zajedati v skorjo na desno in levo od starega rova. Na koncu novih rovov, ki so čem dalje tem širji, se črviči spremenijo v bube, iz katerih poznej izlezejo polni kebri — knavri. Ti pregrizejo potem skorjo in izletijo. Skorja pa je potem kakor da bi bila z drobnim svincem prestreljena. Navadno si knavri izbirajo le stara, bolehna, posušena, posebno od vetra podrtia ali posékana drevesa. Ako se pa hudo zaplodijo, potem se lotijo tudi zdravih dreves. Takim drevesom se začnejo igle na vejah rdečiti. Kmalu se popolnem posušijo. Naj gotoviši pomoček zoper knavre je ta, da se vsa suha,

bolehna, natrta ali posekana drevesa spravijo iz gozda hitrej ko mogoče. Nekateri gospodarji vedo knavra tudi loviti. V ta namen posekajo nalašč nekoliko dreves po svojem gozdu ter njih ležati postijo z vejevjem vred. V taka drevesa se knaver naj rajši naseli. Potem se drevesa spravijo iz gozda ali pa se obelijo. Lub ali skorja se potem z zalego knavrov vred sožge.

Dobre pečenke skoro zastonj si zdaj začenjajo ljudje dobivljati od domačih ali pitovnih zajcev. Pravi se njim tudi: kunci. Iz poročila 51. zborna kmetijske družbe v Gradcu poizvemo, da se reja kuncev tudi po Štajerskem širi. Ravnatelj kmetijske šole v Grottenhofu blizu Gradca redi precej veliko kuncev. Pravil je tudi, da je hasek od teh stvaric znamenit. Meso je okusno ter diši kot pečeni kopuni. Da se kuhati, cvreti in peči. Posebno dobrí so kunci, če njih kuharica napravi kot druge zajce, srne itd. Iz pozimskih kožic delajo mehke rokavice, zlasti na Francoskem. Poletne kožice se strižejo. Lot lepe dlake velja 3—4 gld., bolj slabe pa 1—2 gld.

Hasek od kuncev je tedaj znamenit; stroški za nje pa so gotovo majhni. Kunc se neizrečeno bitro plodi. Ena sama kunica zaplodi v enem letu po 30—60 mladih. Francozi kunce tudi izvažajo, posebno na Angleško. Črez pomorsko mesto Ostende se izvozi na leto 1,500.000 kuncev in po 30 milijonov kunčevih kožic, kar zopet veliko denarja v deželo spravlja. Mislimo, da kaj takega tudi Slovencem nebi škodovalo. Kar se zoper meso domačih zajcev ugovarja, to so le prazne kvante!

Dopisi.

Iz Zreč. (Zahvala č. g. Valjavec iz reda Jezuitov). Od 7—12 t. m. bilo je v Zrečah ponovljenje sv. misijona po Janezu Valjavec-u iz društva Jezusovega. Od začetka do konca se je verno ljudstvo v nepričakovano obilnem številu te pobožnosti udeleževalo. Cerkev je bila vedno natlačena.

Vtis te pobožnosti na srca poslušalcev se ne da popisati. Sme se reči, da je ponovljenje še več sadu obrodilo, kakor sv. misijon sam. Solzni očmi so se torej ob koncu cekmeštri in župan z nekterimi odborniki v imenu cele fare in srenje prečastitemu g. misijonarju zahvalili za trud, ljubezen in dobroto, ktero so bili Zrečanom skazali. — Cres 1400 duš je prejelo sv. obhajilo. Ponovljenje misijona ostane Zrečanom nepozabljivo.

Prepričali smo se pa tudi, da so misijoni našemu ljudstvu veliko bolj potrebni, kakor si kdo misli more. Večje dobrote mimo misijona ali enake pobožnosti dušni pastir svoji čredi nakloniti ne more. In to ve tudi ljudstvo ceniti, ker skoraj ne ve, na kak način bi hvaležnost takemu dušnemu pastirju zamoglo pokazati.

Bog plati g. misijonarju nja trud in naj deli tako milost še mnogo drugim faram.

Od sv. Tomaža pri Veliki nedelji. (Ne vednost in hudobnost.) Naša fara šteje že več let, na 100 udov družbe sv. Mohora. Potem se zna, da imamo dovolj knjig, ktere beremo, kadar nam čas dovoli. Navada tedaj je, kadar imajo kde mrlja, da se pri tistem hramu zraven molenja za rajnega, tudi kaj koristnega bere, ako se ljudem poljubi.

Tako se je tudi pred kratkim zgodilo. Ljudje so prišli k mrlji molit. Tam je nekdo bral od družbe sv. Mohora izdane knjige: Kristusovo življenje in trpljenje. Med poslušalci bil je mož, ki je nekdaj bil vojak. Ta je rekel: z branjem tiko biti, ker tega neče poslušati, in sicer zato ne, ker so to same laži in norčije. Pristavil je še, da če bi on bil oblastnik, tedaj bi družbo zatrl, da se nebi ljudje ž njo ciganili. Po mojen mnenju je on zaničeval, 1. pisatelja te knjige, 2. pregleovalca in 3. Tega, čigar življenje in trpljenje je ondi popisano!

Iz Savinske doline. Resnica je, da največ pohujšanja in neveri izhaja po branju (čitanju) slabih knjig in časopisov, posebno dan danes, ko se povsod obilno ponujajo. Da se pa temu v okom pride, kolikor je mogoče, to je sveta dolžnost vsakega zvestega krščanskega rodoljuba, da vse moči napenja in po svoji zmožnosti podpira in priporočuje dobro v katoliškem duhu pisane knjige in časopise. Za tega sem tudi jaz tega mnenja, kakor se je že od drugih pisalo, da naj bi odbor družbe sv. Mohora toliko lepo pa tako malo razširjeno za sedanji čas pa celo važno knjigo "Malo apologetiko" natisniti in med svoje ude razdeliti dal. Zares žalostno je, kar se iz mnogo krajev sliši, posebno od kar je šola od Cerkve ločena, kako slabo da učitelji šolsko mladež podučujejo. Namesto da bi njo bolj v krščanskem duhu gojili in njej srce blažili, pa ravno nasprotno ravnajo. Hvala Bogu v moji rojstni županiji ni tako. Hvalevredni gospod kateket in g. nadučitelj J. Agreš prav marljivo podučujeta. Nedavno se je čitalo v "Slovenec-u" v dopisu iz Mozirja, kako hud nemškutar da je brašlovški nadučitelj. Temu ni tako. Ko je bil za občinskega tajnika, tedaj je sploh vse v slovenskem jeziku pisal, kar domače reči zadene. Ali zdaj smo v tem oziru veliko na slabejem. Naš sicer obče spoštovani g. župan si je v službo vzel nekega pisarja, ki nič slovenski ne pisati ne brati ne zna. Po pravici smem reči da, ko bi naš župan še narodnjak bil, bi imel vse lastnosti dobrega župana.

Sicer bi še imel o tem več ojaviti, pa samo to rečem kakor neka stara narodna pesem o Slovencih pravi: Vsem domačim slovo daja. — Kar je tujega, to velja itd. Žali Bog da je istina.

J. Prisljan, vojak.

Iz Kozjega. (Kmetijska poddržnica.) Pretečeni četrtek sta prišla k nam 2 poslanca šta-

ferske kmetijske družbe: g. Baumgartner, ravnatelj Grotenhofske kmetijske šole in g. Klingan, deželní živinski zdravnik. V sobani okrajnega zastopa sta prav razumljivo in celo podomače (seveda nemški) razlagala najbolj potrebne reči zdrave živinoreje in pametnega poljedelstva. Ker je bilo mnogo poslušalcev, kojim je nemščina neznana, je g. učitelj Eberl v slovenskem ponovil, kar sta gospoda povedala v nemškem. Hvala mu za ta trud!

Pa glavni namen shoda je bil, nagovarjati naš okrajni zastop, naj bi se v Kozjem za celi okraj vstanovila kmetijska poddržnica graške deželne kmetijske družbe. Tuja gospoda sta naredla velike koristi kmetijskih družeb sploh, zlasti pa za revni Kozjanski okraj tako živo in jasno razložiti, da so vsi nazoči predlog z veseljem sprejeli. In da ne ostane beseda beseda se je takoj nekoli. Ko posestnikov združilo v pospeh pravilne konjereje. Bog daj, da izraste iz tega konjerejska društva v kratkem cela velika družba, ki bo obsegala vse strani kmetijskega delovanja!

Omeniti je še, da sta graška gospoda obžalovala, da nista zmožna slovenščine in da sploh graškemu deželnemu zavodu manjka slovenskih moči. Tudi sta obljudila, da se bodo pravila kmetijskih družeb, določbe in skušnje graške družbe v vseh slovenskih*) časnikih razglasile.

Od sv. Andraža v slov. gor. (Slovo odhajajočemu g. učitelju.) G. A. Srnec je učiteljeval pri nas više 10 let s sposebno spretnostjo in marljivostjo. Bil je prijaznega in lepega krščanskega vedenja, pravi vzgled šolarjem, nenadomestljivi srenjski odbornik, in sploh obče spoštovan in priljubljen. Živel je v lepi edinstvi s častito duhovščino. Zdaj pride za učitelja v mesto Ptuj.

Zgubimo res odličnega rodoljuba, šola vnetega pospešitelja, prijatelji pak značajnega miru ljubnega moža. G. Srnec je matičar, ud okr. šolskega sveta v Ptui, in ako se ne motimo, predsednik ptujskega šolskega društva i. t. d. Bog ga hrani mnogo let! Živili!

Politični ogled.

Astrijske dežele. Najvažniši dogodek je zdaj ta, da svitli cesar 1. aprila na večer odpotujejo iz Dunaja v Dalmacijo. V Trst pridejo 2. aprila in ostanejo ondi do 4. aprila. Pri tej priliki bodo tudi razkritje spomenika, ki je na čast nesrečnega mehikanskega cesarja, njih Veličasti brata Maksimilijana, postavljen, s svojo cesarsko nazočnostjo počastili. Potem se odpeljajo v Gorico. Kar tej cesarski poti posebno važnost daja je to, da bodo laškega kralja v Benetkah in sicer obdani od mnoga gospodov, tudi minister Andrassy bo zraven, obiskali. Mislimo, da so svitlega cesarja morale posebne razmere nakloniti, da so se za to

*) Mogoče, a vere nam manjka.

Vred.

obiskovanje odločili in sicer — v Benetkah, ktere njim je laški kralj izvil, akoravno je bil na morji pri Višu in na kopnem pri Custozi tepen. Iz Benetek se bodo cesar po morji peljali v Pulj Istriji in od ondot v Dalmacijo, kder se bodo mudili do 11. maja.

Dunajski državni zbor je za negotov čas preložen. Tudi prav. Vsaj je zadosti drag. Vsaki dan potrebuje blizu 6000 gld. Slavni naši slavljanski brati Čehi so zopet sijajno zmagali. Na kmetih so izvoleni sami korenjaki Staročehi, ki nepremagljivo branijo samostalnost svoje česke kraljevske dežele in pa blagor svojega naroda. Poglavitni mladočeški rogovilež dr. Gregr je propadel. Tudi v mestih so Staročehi zmagali. Le v Landskoronskem je večino dobil ustavak in Nemeč Niederle. To pa po res prav ustavaških spletkah. Potisnili so namreč 90 volilcev za Landskoronsko mesto v volilni zapisnik, akoravno njih mestice pri vsej svoji rodovitnosti ne premore. Sicer pa smo takih volilnih komedij Slavjani že precej navajeni! To ni nič novega. Kar ustavkom na številu manjka, to nadomestujejo s takimi zvijačami. Dolgo vendar to ne more držati!

Na Tirolskem je tudi znameniti konzervativec dr. Rapp svojo poslanstvo za dunajski državni zbor odložil.

Ogrski minister Tisza kaže za ministrovjanje več spretnosti, kakor se je sploh nadjalo. Zlasti pa si ume priateljev iskati za — prihodnje volitve. In to je imenitno in morebiti na mnogo strani odločilno. Ceser Ferdinand, skoro 83 let star je v Pragi nevarno zbolel. Akoravno mu je nekoliko odleglo, se vendar bojijo zanj.

Hrvati so dobili nove podžupane po vseh županijah. Ogrsko ministersvto si ni upalo niti enega izbrisati, katerega je bil ban Mažuranič vladni priporočil.

Vnanje države. Na Bavarskem je moral vojni minister in prusak general Prankh odstopiti, ker mu katoliški poslanci niso hoteli strahovite svote denarjev za pomnoženje vojniških priprav dovoliti. Pruski državni zbor je resnično sprejel novo postavo zoper katoliške prebivalce, po kateri se njihovim duhovnikom ustavi vsaka plača, dokler se pruskim cerkvenim postavam ne podvržejo, t. j., dokler svoje vere ne izdajo, cesar pa ne bodo storili. To vedó preganjalci sami. Vsaj je Bismark sam rekел, da nova postava ne bode ničesar opravila. Iz tega je razvidno, da hočejo Katoličane le mučiti.

Na Španskem so Karlisti tabor Alfonzistov napadli in vzeli. Ob enem pa še se za Alfonziste vzdigujejo novi nasprotniki: republikanci. Odstavljeni general Móríones in nekdajni predsednik španske republike Kastelar namislita zopet proglašiti republiko. Pomagalo to Špancem go tovo ne bo, vendar kriprelivanja bo po tem takem še več.

Turški sultan se je začel zoper nas ne-

koliko kujati. Obečal je da bodo turške železnice do naših mej potegnene; ali nagloma je besedo svojo prelomil. Naša vlada neki zdaj zahteva, naj sultan svojega vetroglavnega ministra odpusti; sultan pa hoče naj naš cesar svojega poslanca grofa Zihija nazaj pokliče. Bržejo ko ne bodela zavolj miru morala odstopiti obadva.

Na Romunskem je 12 tolovajev nekega Angleža z ženo vred napadlo, oropalno, sleklo in skoro nagega v snegu k drevesu privezalo. Skoro bi bila obadva zmrznila. Angleška vlada zahteva zadostenje.

Za poduk in kratek čas.

Podučni listki. 1. Lepo je gledati, kako se tenka pajčina ob rahlem vetrču ziblje in v jutrem solncu lesketa, kot nježna srebrna mrežica. Sredi nje tiči mirno opazen pajk. Tej prikazni podobno je naše osolnčje. V globokem in širokem nebeškem prostoru se svita zraven drugih brezstevilnih solnčnih vrst, tudi naše osolnčje kot veličastna svitla mreža. Iz nje sredine sveti in greje — ljubo solnce. Okoli njega pa kroži kakih 135 premičnih zvezdic ali planetov, kakor da bi bili na okroglih obročih nasajeni. Najbolj blizu solnca kroži zvezda Merkur; za njo pride Venera. Slovenci njo imenujemo zdaj večernico, zdaj danico, ker se nam kaže nekaj časa po solnčnem zahodu in zopet nekaj časa pred njegovem izhodu. Na tretjem mestu ali na tretjem obročku nastavljena je naša Zemlja, kakih 21 milijonov milj od solnca oddaljena. Sami Metuzalem, ki je živel 969, bi se moral blizu 30krat več časa na svetu muditi, ako bi hotel toliko pota prehoditi, čeravno bi vsaki dan 4 ure korakal. Vsako leto pride naša zemlja enkrat okoli solnca z vsemi svojimi prebivalci. Koliko let že ovo svojo pot ponavlja, kdo ve? Angelji božji utegnejo vedeti! Človek tega ne zamore poizvedeti. Takisto mu ni jasno, kedaj in kde da je bil prvi človek od Boga ustvarjen. Sicer pa vse kaže na Azijo. Pravijo, da je v Aziji bil nekdajni paradiž. Bodi temu kakor hoče, to vendar zdaj vidimo, da se je človeški rod razselil po celi zemlji. Rjoveči lev, orjaški slon, strahovita kača ropotača, nježni ptiček kolibrič itd. živijo le po gorkih deželah. Beli medved, plavutonožni tulenj (morski pes), veliki mrož (morski konj), ptič severni strakoš itd. so naseljeni le po mraznih ledovinah severnega in južnega tečaja. Divjo kozo najdeš le na visokih planinah, bidro ob nizkih potocih, kita le v morji. Toda človek ne pozna nobenih takih mej. On se udomači povsod. Njega ne straši niti široko morje niti visoka planina. Človeka najdemo po gorkih pustinah afriških, pa tudi ob mrzlih obalih ledenege morja v Grönlandiji in Sibiriji.

Pri marsikaterih živalih se čudimo, kake umetnosti da vedó. Vendar pri tem ni pozabiti,

da nobena živalica ne napreduje. Pajkovci zdaj ne predejo bolj tanke pajčevine, kakor nekajni njihov preddedec v Noetovi barki. Tudi mravlje in bčeleso so zdaj enako marljive in skrbne, kakor tedaj, ko njih je modri kralj Salomon opazoval. Edini človek napreduje. Ozi ali opice še toliko umetnosti ne kažejo, kolikor nje pri lastavicah vidimo, kendar si gnjezdo delajo. In vendar je of človeku med vsemi živali še najbolj podoben. Nekateri pahnjeni neverniki so v opice tako zalubljeni, kakor da bi si z njimi res s orodni bili. Čuda, da še se nobeden ni s kako ofinjo oklicati ali poročiti dal! Vsaj pravijo, da človeka ni Bog stvaril, ampak da ga je opica na svet zaplodila. Vendar ofi ne napredujejo, vedno so enako divji, lagodni, pohotni in — hudobni. Pusti ofa milijon let na svetu razvijati se, in ni se ti treba batiti, da bi začel od sam sebič hlače nositi, hiše staviti itd. Edini človek napreduje ali **prav za prav njegova neumrljiva duša, njegov pameten duh se razvija in napreduje.** Ta ga dela gospoda na zemlji. Telo je podobno živalskim telesom in naposled umerje. Duh pa človeka **bistveno razločuje od vseh živali.** Duh mu daja nagon do napredovanja, mu blaži in tolaži življenje s pravo vero in mu odpira po milosti krščanstva veselo pot do čreznaturalnega, večnega življenja v nebesih. To je predzadnji cil in konec pametnega človeka — poslednji je čast in slava božjega bitja.

Preden človeški rod ta cil doseže, je tukaj na zemlji v stanu priprave. V času te priprave, te poskušnje mora svoje telesne in duševne zmožnosti dobro rabiti. Dobro porabljenje pa rodi vedno večji in vsestranski napredok. Ta pa ga dela vedno mogočnišega gospoda na zemlji. Omenimo tukaj le eno stran našega napredka! Človek zdaj piše z bliskom, se vozi z ognjem, plava z železom na morji, rije in kopljegloboko pod zemljo za zlatom, srebrom, premogom, in se po pozračnih balonih spušča visoko nad oblake itd. Res velikansk napredok! Bog, da bi še tudi v čednostih, v krščanski veri in češčenji božjega bitja tako hoteli napredovati! (Dalje drugokrat.)

Luč krščanstva pri panonskih Slovencih.

(Spisal Jak. Gomilšak.)

II.

Sledeče vrstice bodo vam, dragi rojaki, pojasnile, kako so se poprijeli krščanstva naši praočetje med rekama Dravo in Rabo, ter od Mariabora dolj čez Blatno jezero na Ogrskem. Začetek temu preblagemu delu se je storil v dobi, ko so še imeli Slovenci gotovo dvakrat več zemlje v posesti, kakor dandanes. Njih stanišča proti izhodu spadala so pod veliko Panonijo, proti zapadu pod Karantanijo ali Gorotan, med katerima je stalo na meji staro mesto Ptuj.

Po smrti slavnega svojega kralja Samota,

ki je priboril bil med leti 623 in 658 Slovencem svobodo, in jim vstvaril neodvisno državo, padli so po svoji neslogi deloma v podložnost pod Nemce, deloma zopet v grozno sužnost pod „pesoglavce“ Obre. Ne nahaja se menda v zgodovini narod, ki bi bil več pretrpel in prestal mimo panonskih Slovencev pod Obri. Toda, predno je preteklo poldrugo stoletje, bila je tudi tem revnim trpinom rešilna ura. Tačas je poslal namreč nemški cesar Karol Veliki močne vojske nad Obre, nemirne, divje sosedje svojih dežel, in po mnogih krvavih bitkah bili so popolnoma potolčeni ter izmed pokrajini med Dravo in Donavo pregnani. Le Slovenci, tako želeteznega jarma svojih tlačiteljev oteti, so ondi ostali, in se rado krščanskim Nemcem podvrgli. To se je zgodilo h koncu osmega veka po Kr. Že davno poprej so se pokristjanili Slovenci v Gorotanu, le njih bratje v Panoniji držali še so se poganske vere. Tedaj pošlje Pipin, nemški vojskovodja in cesarjev sin, poročilo in glas v Solnograd nadškofu Arno-tu, naj izbere vrlih duhovnikov, da bi šli panonskih Slovencev podučevat v krščanstvu. Vodila je blagega Pipina k temu gotovo skrb za blagor duš in prepričanost, da sveta vera, ki človeka požlahtni in omika, ustvari najboljše in najzvestejše podložnike. Nadškof Arno, odličen in goreč viši dušni pastir, pošlje nemudoma in radostnega srca lepo število misjonarjev v Panonijo, ki so se iskreno poprijeli svestega dela. Začetek bil je težak. Kajti učiti so se morali slovenskega jezika, in imeli še so, kakor prigovor pravi, ledino orati. A kje je napotek, ki ga nebi vedela krščanska navdušenost in stanovitnost premagati? In kedaj se je bistroumen Slovenec blažilni moči svete resnice dolgo obotavljal? Toraj sledila je, misjonarjem v veselje, po obilni trudapolni setvi že prva leta dobra žetev. Mnogo Slovencev se je dalo krstiti. — Ko cesar Karol dobi o tem glas, ukaže nadškofu Arnotu, naj se osebno poda v te slovenske kraje, da pozve narodove želje, oznanuje božjo besedo, in ljudstvo oskrbi z božjo službo. Tako Arno storii, in v Panonijo dospevši, več časa po deželi pridiguje, novo postavljeni cerkve blagoslovila, duhovnike posvečuje, in redno duhovno pastirstvo ustanovlja. Ko se potem v Solnograd povrne, poroča cesarju o vspehu svojega in svojih duhovnikov prizadetja, in priporoči mu v skrb vrle Slovence. Karol mu na to leta 803. izroči „na večne čase“ vso Panonijo med Donavo in Dravo v duhovno oblast, ter ga obdari ondi z mnogimi zemljišči. Tudi ga popraša, če li ima moža, ki bi zmožen in vreden bil, služiti mu ondi za namestnika, in delovati božji stvari na korist? Arno predstavi potem cesarju mešnika Teodorika, rekoč, da bi ta sposoben bil, slovenski narod pastirovati. S cesarskim privoljenjem je posvetil Arno tega preblagega moža za škofa, in ga pripeljal kmalu v slovensko deželo, izročè mu v duhovno pastirstvo vse gorotanske in tudi panonske Slovence, ter

ukazajé mu marljivo oskrbovati vsa opravila škofu pristojna. —

Strašljiv konj. Nek kmet je konja kupil od svojega soseda. Ko ga nekoliko še ogleduje, potem reče: meni se zdi, da je konj strašljiv. „Kaj še, mu odgovori sosed, to ne more biti, že 3 noči je sam v hlevu pa ga nič ni bilo strah.

Kako so kradljivega fanta dobili. Nek враčnik je rad pečene jabelke jedel. Nekoliko njih je vedno imel konec peči. pride nek znani kradljivi fant po врачила. Vраčnik se nalač poda iz hiše. Med tem pa fant hitro potegne pečeno jabolko ter njo naglo povzije. Nazaj prišedši res noben obstoji враčnik pred fantom rekoč: si ti ovo jabolko snel? Fant zarudi pa reče da ne. Vраčnik dostavi: no, to je tvoja sreča, kajti v jabelki sem imel shranjen stup. Zdaj poskoči fant samega strahu in prosi za mleko, za pomoč, da mu stup kde črev ne prejè. Vраčnik se je smejal in je komaj nevernega tatu vtolažil.

Razne stvari.

(Č. rojakom in častiteljem dr. Koste!) velja iz Ljubljane prišedšo vabilo k udeležbi pri stavbi spomenika na mestu, kder blagi mož počiva. Njemu na gomilo se hoče postaviti dostenj spomenik iz kamna ali brona. Doneske sprejemata blagajnik družbe kmetijske g. Andrej Brus in pa blagajnik Matice slovenske g. Ivan Vilhar; potrevali pa se bojo sprejeti doneski po novicah. Ovi poziv razglašajo: Karol baron Wurzbach, Peter Kozler, Dr. Iv. Bleiweis, Viljem grof Wurmbrand, Jan. Murnik, Josip Noll, Franjo Ravnikar, Jan. Horak in Jan. Gnezda.

(Med Velenjem in Šoštajnom) namenijo nastaviti še enega poštnega pata; takisto se misli storiti za stezo med Celjem in Slovenskem Črež Velenje. Tako se bodo pisma veliko hitreje dobivala in odpošiljala.

(Ptujska hranilnica) večjidel denarje izposuje na menjice (Wechsel). Meseca januarja je izplačala na menjice 49.496 fl., na kmetska posestva pa le 200 fl.

(Ženo iz Gočeve v Slov. goricah) Ano Damiš, ki je 8. decem. 1874 svojega moža zabodla, so porotniki v Celji obsodili na smrt na vislicah. Morivka je 26 let stará. Njeni zagovornik se bo zoper sodbo pritožil.

(V Arji vesi pri Žavcu) se je Janez K. obesil. Brat pa pride še o pravem času in prereže vrv. Ko se Janez zopet zavé, začne hudo razsajati, da se mu je sebe usmrtili zabranilo. Žugal je hišo začgati in vse pomoriti.

(Ječa v Trbovlji) je za tamošnje tate preslab. Te dni so ondi imeli tata Jurja J. zaprtega. Ali tat je po noči križe iztrgal in ušel. Ker pa

je zdaj precej zima, zato je še predstojnikovo suknjo seboj vzel.

(Radgonska hranilnica) bo od 1. aprila t. l. naprej obresti zaračunila vsakega polmeseca s $5\frac{1}{2}$ procenti, izposojevala pa bo po $6\frac{1}{2}$ procentih.

(Cerkev na Ponkvi) so nepoznani zločinci 2. t. m. oropali. Vzeli so iz altarjev perilo. Tudi škrinjico za darila so odprli pa menda malo našli.

(Ogenj v Selcih v Slov. gor.) je Mart. Sorko-ta hišo, blev, 2 kleti in listnjak pokončal. Za uzrok ognja se ne vedi. Škoda se ceni na 950 fl. Posestnik je bil zavarovan za 600 fl.

(Stajersko tržno društvo za vino) se je v glavnem zboru 14. t. m. samo razdržilo. Premoženja bilo je še 4070 fl. Komisija za razdrženje šteje 3 može: grofa Attems-a, grofa Antona Brandisa in dr. Radaja.

(Tatovi so pri posestnici Ani Baumgartner) v Gradiški zunaj Maribora udrli in oblačila in perila odnesli za 127 gld. Tatov nihče ni poznal.

(Kat. polit. društvo pri sv. Jurji) na Šavnicu bode na belo nedeljo ob 3 popoldne v navadni hiši občni zbor imelo. Prav uljudno so udje in drugi povabljeni.

Odbor.

(V Brežicah) namerava vlada realno gimnazijo napraviti, ker je dobilo vodstvo celjske in go-točno tudi mariborske in ptujske gimnazije ukaz iz Gradca, popisati dijake iz brežkega in sosednjih okrajev, ki so v šolah. Ako bi nova gimnazija slovenska bila, bi nje bili mi veseli.

(S poštnimi nakaznicami) (Postanweisung) se zdaj lehko denarji pošiljajo na Nemško in Švicarsko. Tega poprej ni bilo.

(Dražbe ali licitiringe) svojih posestev pri-pustijo: Ig. Senica pri sv. Jožefu nad Celjem 1. aprila, vrednost 2030 gld. (3. dražba.) — Kata-rina Kmetič v Račah 2. aprila, vrednost 7390 gld. — Fr. Poljšak iz Šeduna 2. aprila pri sodniji v Sevnici, vrednost 979 gld. — Jur. Krhlenko v Pri-stavi (Šmarski okraj) 2. aprila, vrednost 3700 fl. — Anton Pihl v Selnici pri Dravi 3. aprila, vred-nost 12662 fl. — Tom. Lorbeg na Slemenu 6. apr., vrednost 1813 fl. — Jan. Reher v Gorici pri Zalogu 7. aprila, vrednost 5191 gld. — Jak. Arlič v Gla-zutarski pri Celji 7. aprila (pri sodniji), vrednost 891. — Anton Pihl v Selnici pri Dravi (zavolj drugega dolga) 8. aprila, vrednost 12662.

Loterijne številke:

V Gradeu 20. marca 1875: 74 40 58 39 12

Prihodnje srečkanje: 3. aprila 1875.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

	fl.	kr.
Zedinjeni drž. dolg (100 gl.) 4 gld. 20 kr. % .	70	10
Upne (kreditne) srečke po 100 gl. prvotne vred-nosti, brez obresti, pa s 4kratnim srečkanjem .	167	—
Ažijo srebra :	105	—
, zlatá :	5	24

Tržna cena pretekli teden	V Mari- boru	V Ptuju	V Celju	V Varaž- dinu				
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pšenice vagan	4	60	4	25	5	—	4	40
Rži	4	10	3	40	4	—	3	—
Ječmena	3	70	3	—	2	40	2	50
Ovsca	2	20	2	—	2	60	1	95
Turšice (koruze) vagan	3	—	2	75	3	20	2	45
Ajde	2	60	2	45	3	—	2	20
Prosa	3	50	3	10	3	20	—	—
Krompirja	2	10	1	80	2	—	1	60
Sena cent	1	80	2	—	1	—	1	—
Slame (v šopkih)	1	40	1	40	—	80	1	20
" za steljo	—	80	1	—	—	60	—	—
Govedine funt	—	25	—	24	—	26	—	24
Teletine	—	28	—	24	—	26	—	24
Svinjetine	—	29	—	24	—	36	—	28
Slanine	—	34	—	32	—	36	—	30

Pozor posestniki!

Bo nas vendar kmalu zima zapustila, ktera nam je toliko lepega drevja pokončala; zato urno na delo, sadit žlahtnih dreves; imam še tudi letos več stotin žlahtnega sadnega drevja, več tisuč zdravega rožja in mnogo število cepik, (tudi zastonj za učitelje če stroškov ni.)

Za oddati še imam velike angleške ovce in svinje za pleme in če kdo želi, vino, slivovico, razna semena, pošlem.

Še eno!

zdravniki, trgovci in drugi podvzetniki.

Blizo cerkve sv. Benedikta je lepa prostorna hiša in drugo poslopje z zemljščem vred na prodaj, posebno pripravna za kakega zdravnika, ali za trgovca, krčmara, peka, mesara itd.

Naročila prevzame naš narodni trgovec g. M. Berdajs v Mariboru in

Dominik Čolnik,
posestnik na Drvanji.

Pirhan in Pok.

Oznanilo.

Kdor ima več vinskih droži skupaj, ta jih lehko in po najboljši ceni proda pri tukajšnjima trgovcem v gospodski ulici Nr. 110.

Maribor v marcu 1875.

Pirhan in Pok,
trgovca.

3—3

Pirhan in Pok.

Anton Scheikel

v gospodski ulici

v Mariboru.

2—2

Oblačila za spomlad in leto.

se priporočujejo v

bogati zalogi oblačil

gospoda Antonia Scheikela v Mariboru
(v gospodski ulici.)

Vsa oblačila so njegovega lastnega dela in dobro narejena.

Spomladna obleka

iz domače voljne	od 22 gld. naprej	francosko blago	od 25 gld. naprej
jako fino blago	" 26 " "	jako fino blago	" 30 " "

Talarov za čč. gg. duhovne

iz peruvijena	od 17 gld. naprej	Rajosa ali Ripsa	od 13 gld. naprej
je vedno v zalogi pripravljenih.	Naročene stvari se takoj naredijo; in če se kaj želi na ogled, se hitro in na vsako mesto pošle.	Nevseče reči se franko retour tudi nazaj vzemejo.	

Anton Scheikel

v gospodski ulici

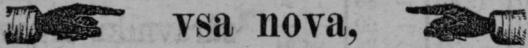
v Mariboru.

Oznanilo.

Dovoljujem si naznanjati, da se pri meni za prihodnjo spomlad dobivajo

vsake vrste semena,

n. pr. več sort trave (Raygras) Lucernarske in domače detelje, salate, špinače, korenja, repe, zelja, kolorab, kumar, cukernatega graha, redkve i. t. d., in sicer so moja semena

vsa nova,

za čijih rast sem porok.

Tudi sem pripravljen **izvenredna** semena po najnižji ceni priskrbeti.

Ob enem priporočam svojo

špecarijsko blago,

n. pr. sladkor, kavo, olje, vsakovrstno žganje, paromlinsko moko i. t. d., potem vse sorte suhe in oljnate barve, vse po **mnogo znižani ceni**.

M. Berdajs,
v Mariboru.

4—6

4—9

— Od Leta 1767 —

Svetinja
za napredek

Svetinja
za zasluge

ALBERT SAMASSA,

c. kr. dvorni zvonar izdeljevalec strojev in raznoterega orodja pri gašenju ogna v Ljubljani, priporoča p. n. cerkvenim predstojnikom in občinskim zastopom:

Vbrana zvonila

z vso potrebščino, kakor jarmi, ojnice, okovi. Zvon tudi 40 centov teže, zamore en mož zvoniti; dalje priporoča vse vrste brizgalnic, orodja za gašenje, vodnjake, cerkvene svečnike iz medenine, ventile, šravbe itd. itd.

po naj nižji ceni.

Občinam in gasilnim društvom, da si zvonove in gasilno orodje lahko omislij, privolim plačevanje v obrokih.

Diploma
pripoznanja

— 14 svetinj —

Diploma
pripoznanja